

CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA NAȚIONALĂ
1-6 aprilie 2018

CLASA a XI - a
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE - PROBA TEORETICĂ SCRISĂ

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.

Subiectul I.....10 puncte

1. Se acordă **2 puncte**, astfel: *1 punct* pentru precizarea: creștere lentă a populației în țările "Nordului"/de la circa 800 milioane locuitori, în 1950 la circa 1 200 milioane locuitori, în 2030 și *1 punct* pentru precizarea: creștere explozivă/accelerată în țările "Sudului"/circa 1700 milioane locuitori, în 1950 la circa 7 500 milioane locuitori, în 2030 etc.
2. Se acordă **2 puncte**, astfel: câte *1 punct* pentru oricare caracteristică demografică precizată: "Sudul" se află în prezent în plină explozie demografică/rata de natalitate este ridicată (30-40%)/mortalitatea, în scădere, este încă ridicată (15-20%)/pondere mare a populației tinere/speranță de viață mai redusă, dar în creștere; câte *1 punct* pentru oricare caracteristică demografică precizată: "Nordul" se află în declin demografic (îmbătrânire demografică)/natalitate redusă (sub 10% sau în jur de 10%)/mortalitate mică (în jur de 10%)/pondere scăzută a populației tinere/pondere ridicată a populației adulte și vârstnice/speranța ridicată de viață (peste 71 ani) etc.
3. Se acordă **4 puncte**, astfel: câte *1 punct* pentru fiecare tip de societate: "Sudul" cu societăți agrare și agrar-industriale, "Nordul", cu societăți postindustriale, terțiare și informaționale.
4. Se acordă **2 puncte**, câte *1 punct* pentru oricare dintre statele: Australia, Noua Zeelandă, Argentina, Chile.

Total Subiectul I (2+2+4+2) = 10 puncte

Subiectul II14 puncte

1. Se acordă **3 puncte**, astfel: câte *1 punct* pentru fiecare ansamblu/grupare identificat(ă) corect: **C** - Organizația Țărilor Exportatoare de Petrol (O.P.E.C.); **D** - Cooperarea Economică de la Marea Neagră (O.C.E.M.N); **F** - Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est (A.S.E.A.N.).
2. Se acordă **2 puncte**, astfel: *1 punct* pentru ansamblul/gruparea inclusă în categoria *zonelor de liber schimb* - **B** și *1 punct* pentru ansamblul/gruparea inclusă în categoria *stadiul cel mai avansat de integrare/uniune economică* - **A**.
3. Se acordă **1 punct** pentru denumirea: "Grupul celor mai industrializate țări ale lumii - G8".
4. Se acordă **3 puncte**, astfel: câte *1 punct* pentru fiecare obiectiv corect precizat: accelerarea dezvoltării economice a statelor membre, eliminarea taxelor vamale și restricțiile cantitative privind produsele comercializate în arealele lor, coeziune, unitate și solidaritate, dezvoltare socială etc.
5. Se acordă **1 punct** pentru un obiectiv specific: existența politicilor macroeconomice comune, uniune politică și monetară etc.
6. Se acordă **4 puncte**, astfel: câte *2 puncte* pentru fiecare părere/opinie: sunt considerate sinonime, aplicându-se atât unor spații mai mult sau mai puțin restrânse sau unor populații, cât și ansamblului mondial (cultură/civilizație universală); termenul cultură desemnează domeniul spiritual, iar cel de civilizație pe cel material; termenul cultură se referă la un spațiu restrâns sau la o populație, iar cel de civilizație la întregul planetar; sunt identificate numai civilizații, în număr de șapte etc.

Total Subiectul I (3+2+1+3+1+4) = 14 puncte

Subiectul III 24 puncte

1. Se acordă **2 puncte**, astfel: câte *1 punct* pentru fiecare deșert **1** - Namib și **2** - Gobi;
2. Se acordă **4 puncte**, astfel: câte *1 punct* pentru fiecare factor climatic: în zona caldă din emisfera sudică – presiunea ridicată (arie ciclonală) și descendența aerului în dreptul tropicului; influența curenților oceanici reci asupra climei regiunilor de pe fațada vestică a continentelor; în zona temperată din emisfera nordică: circulația maselor de aer pe direcție vest-est corelată cu poziționarea deșerturilor în mijlocul continentului; prezența barierelor orografice, orientate N-S sau V-E.

- 3.** Se acordă **5 puncte**, astfel: câte **1 punct** pentru fiecare agent, proces, formă: **1 punct** pentru un agent geomorfologic (vântul, apa provenită din ploi, variațiile de temperatură, gravitația); **2 puncte** pentru două procese geomorfologice (deflație, coraziune, șiroire, torențialitate, dezagregare, prăbușire); **2 puncte** pentru două forme de relief: dune (barcane), erg-uri, hamade, ued-uri, inselberguri etc.
- 4.** Se acordă **2 puncte**, astfel: câte **1 punct** pentru fiecare asemănare și deosebire: **1 punct** pentru o asemănare: precipitații medii anuale sub 150 mm/an, evoluția valorilor temperaturii medii lunare în cursul anului; cantitățile maxime lunare se înregistrează în lunile de vară etc.; **1 punct** pentru o deosebire: temperatura medie anuală mai ridicată în cel temperat arid, unde temperatura medie anuală coboară la 4,3°C spre deosebire de cel rece unde temperatura medie anuală este negativă de -11,2°C etc.;
- 5.** Se acordă **2 puncte**, astfel: câte **1 punct** pentru fiecare asociere corectă: **a - 4, b - 2.**
- 6.** Se acordă **2 puncte**, astfel: câte **1 punct** pentru fiecare asociație vegetală precizată: brusa cu accacii din nordul Saharei, brusa cu cactee din Mexic.
- 7.** Se acordă **2 puncte**, astfel: câte **1 punct** pentru oricare adaptare: adaptări ale animalelor din mediul polar: albul gheții din ținuturile polare este reflectat asupra celulelor cromatofore de pe pielea animalelor imprimându-le aceiași culoare; blană groasă, țesut adipos/acumularea grăsimii pentru protecție termică etc.; **1 punct** pentru oricare adaptare a plantelor din mediul tropical arid: frunze transformate în țepi pentru a reduce pierderile de apă prin evapotranspirație sau chiar dispariția acestora, plante suculente cu rezerve de apă în țesuturi etc.
- 8.** Se acordă **5 puncte**, astfel: **1 punct** pentru precizarea procesului: deșertificare; **2 puncte** pentru precizarea a două cauze, câte **1 punct** pentru oricare cauză: încălzirea globală și modificarea regimului precipitațiilor atmosferice; activitățile antropice: suprapășunatul, creșterea rapidă a populației; sărăcia, lipsa mijloacelor alternative de existență etc.; **2 puncte** pentru precizarea a două efecte, câte **1 punct** pentru oricare efect: distrugerea covorului vegetal care acoperă solul; reducerea rezervelor de apă din sol; degradarea solurilor din cauza accentuării proceselor de eroziune, salinizare; scăderea fertilității solului, formarea dunelor, eroziunea eoliană, distrugerea biomasei; producții alimentare scăzute și apariția problemelor legate de lipsa hranei; scăderea stării de sănătate a populației și riscul de apariție a unor epidemii; apariția actelor ilegale în mediu și a conflictelor etc.

Total Subiectul I (2+4+5+2+2+2+2+5) = 24 puncte

Subiectul IV.....26 puncte

- 1.** Se acordă **6 puncte**, astfel: câte **1 punct** pentru fiecare denumire: **1** - hazarduri biologice; **2** – hazard antropic/transporturi; **3** - vulcanism/erupție/explozie vulcanică; **4** - hazarduri geomorfologice/alunecare de teren; **5** - hazard oceanografic/tsunami; **6** - hazarduri hidrologice-inundații;
- 2.** Se acordă **3 puncte**, astfel: câte **1 punct** pentru oricare hazard derivat: curgeri de lavă, curgeri de noroi/lahari, emanații de gaze, cenușă vulcanică, incendii, cutremure, alunecări de teren etc.;
- 3.** Se acordă **2 puncte**, astfel: câte **1 punct** pentru oricare măsură: realizarea de baraje, devierea/udarea curgerilor lente de lavă; alarmarea/avertizarea/evacuarea populației; întocmirea hărților de risc specifice hazardului etc.;
- 4.** Se acordă **3 puncte**, astfel: câte **1 punct** pentru oricare măsură: lucrări de îndiguire a albiilor, lucrări de amenajare a albiilor prin scurtarea meandrelor și adâncirea albiei minore, curățarea periodică a albiei de aluviuni, drenarea și îndiguirea lacurilor de luncă, construirea barajelor pentru lacuri de acumulare, amenajarea integrală a bazinelor hidrografice etc.;
- 5.** Se acordă **6 puncte**, astfel: câte **1 punct** pentru oricare cauză: alimentația necorespunzătoare, lipsa de igienă, lipsa de apă potabilă, inundațiile, cutremurele, conflictele militare și etnice, depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor menajere, înmulțirea șobolanilor și a diverșilor agenți patogeni; câte **1 punct** pentru oricare măsură de prevenire: tratamente de prevenire/antiepidemice, carantina, dezinfectia fântânilor, verificarea condițiilor igienico-sanitare din comunități etc.;
- 6.** Se acordă **1 punct** pentru cutremure de pământ/seisme;
- 7.** Se acordă **2 puncte**, astfel: câte **1 punct** pentru oricare activitate economică: comerț, pescuit, exploatarea resurselor pe platforma continentală;

8. Se acordă **3 puncte**, astfel: câte *1 punct* pentru oricare măsură: întocmirea hărților de risc, terasarea versanților, evitarea supraîncărcării versantului (construcții, căi de comunicații, exploatarea rocilor de construcție), împăduriri/menținerea suprafețelor forestiere, arături de-a lungul curbilor de nivel, eliminarea surplusului de apă din versanți prin lucrări hidrotehnice, reducerea suprapășunatului etc.

Total Subiectul IV (6+3+2+3+6+1+2+3) = 26 puncte

Subiectul V16 puncte

1. Se acordă **3 puncte**, astfel: câte *1 punct* pentru fiecare zonă: zona strict protejată - pentru protecția strictă a ecosistemelor naturale (din categoria I, II, III sau IV, IUCN); zona tampon - pentru estomparea efectelor asupra zonei protejate (din categoria IV, V sau VI, IUCN); zona de tranziție - pentru dezvoltarea activităților într-un mod durabil.

2. Se acordă **2 puncte**, astfel: câte *1 punct* pentru oricare organizație din cadrul ONU: Adunarea Generală ONU, Programul Națiunilor Unite pentru Mediu (PNUM), Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), Organizația Mondială a Sănătății, Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), Organizația Maritimă Internațională.

3. Se acordă **3 puncte**, astfel: câte *1 punct* pentru oricare parc național: Kalahari-Gemsbock, Etosha, Kafue, Virunga/Albert, Kruger, Serengeti, Masai Mara, Bwindi Impenetrable, Amboseli/Kenya etc.

4. Se acordă **4 puncte**, astfel: câte *1 punct* pentru oricare asociere parc național-stat: PN *Iguaçu /Iguazú - Argentina și Brazilia, Gates of the Arctic - SUA (Alaska)*, Kakadu - Australia, Komodo - Indonezia.

5. Se acordă **4 puncte**, astfel: câte *1 punct* pentru oricare parc natural: Porțile de Fier, Grădiștea de sub Munte-Cioclovina, Apuseni, Maramureș, Lunca Mureșului, Bucegi, Vânători Neamț, Balta Mică a Brăilei, Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului, Văcărești, Putna-Vrancea, Platoul Mehedinți, Comana etc.

Total Subiectul V (3+2+3+4+4) = 16 puncte

Total Subiectul I+II+III+IV+V = 90 puncte Din oficiu: 10 puncte

TOTAL GENERAL: 100 puncte

Președinte,
Conf. Univ. Dr. Marian Ene

Președinte executiv,
Inspector general MEN,
prof. dr. Steluța Dan

Vicepreședinte,
Conf. Univ. Dr. Cristian Boțan

Secretar,
prof. Mari-Elena Belciu